

ระเบียบกรรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER)

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และเพื่อให้การพิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) เป็นไปด้วยความเหมาะสม อธิบดีกรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะให้กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบมาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดให้ยื่นคำขอต่อกรมการขนส่งทางบกพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดแสดงคุณสมบัติ และชุดคำสั่ง (PROGRAM) แสดงวงจรการทำงานที่สมบูรณ์ของมาตรค่าโดยสารอย่างน้อยจำนวน ๒ ชุด

(๒) มาตรค่าโดยสารตัวอย่างอย่างน้อยจำนวน ๒ เครื่อง พร้อมเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงจำนวน ๑ ชุด

เอกสารต่าง ๆ รวมทั้งมาตรค่าโดยสารตัวอย่างและเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงที่ยื่นเป็นหลักฐานพร้อมคำขอ จะต้องมอบให้เป็นสมบัติของกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๔ มาตรค่าโดยสารต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ มิเตอร์ (METER) และเซนเซอร์ (SENSOR) ดังนี้

(๑) มิเตอร์เป็นส่วนที่บรรจุวงจรอิเล็กทรอนิกส์ แสดงข้อมูลและอัตราค่าโดยสาร

(๒) เซนเซอร์ เป็นตัววัดระยะทางการเคลื่อนที่ของรถแล้วส่งสัญญาณไปยังมิเตอร์เพื่อกำหนดอัตราค่าโดยสาร

ข้อ ๕ มาตรค่าโดยสารที่ขอรับความเห็นชอบต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) วงจรภายในทำงานด้วยไมโครคอมพิวเตอร์ ใช้กระแสไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ของรถยนต์ มาตรค่าโดยสารที่บรรจุวงจรไว้ในต้องมีลักษณะปิดมิดชิด แต่มีช่องระบายความร้อนได้ และต้องผ่านการประทับเครื่องหมายรับรอง (SEAL) จากกรมการขนส่งทางบกเพียงจุดเดียว เมื่อผ่านการประทับเครื่องหมายรับรองแล้วไม่สามารถถอดเอาวงจรภายในออกมาได้ โดยไม่ทำลายเครื่องหมายรับรอง และ

ตำแหน่งที่ประทับเครื่องหมายรับรองต้องมองเห็นได้ชัดเจนเมื่อติดตั้งมาตรค่าโดยสารเข้าไว้ที่ตัวรถแล้ว

(๒) กำหนดค่าโดยสารจากระยะทางที่โดยสาร และเวลา (ในกรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้เกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ขณะทำการโดยสารตามอัตราค่าโดยสารที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ระยะทางที่โดยสารต้องได้จากการทำงานของเซนเซอร์ และเวลาในการโดยสารต้องได้จากการทำงานของวงจรที่อยู่ภายในมิเตอร์

(๓) สามารถแสดงข้อมูลให้ผู้โดยสารทราบ ดังต่อไปนี้

(ก) ระยะทางในการโดยสาร มีหน่วยเป็นกิโลเมตรมีทศนิยม ๑ ตำแหน่ง (๑๐๐ เมตร) ระยะทางในการโดยสารสูงสุดต้องแสดงได้อย่างน้อย ๕๕.๕ กิโลเมตร โดยแสดงเป็นตัวเลขขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๐.๓ นิ้ว

(ข) เวลาในการโดยสารมีหน่วยเป็นชั่วโมงและนาที เวลาในการโดยสารสูงสุดต้องแสดงได้อย่างน้อย ๕ ชั่วโมง ๕๕ นาที โดยแสดงเป็นตัวเลขขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๐.๓ นิ้ว

(ค) ค่าโดยสารมีหน่วยเป็นบาท สามารถแสดงอัตราค่าโดยสารเริ่มต้นและการเปลี่ยนแปลงค่าโดยสารที่คำนวณจากระยะทางและเวลา (ในกรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้เกินกว่า ๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง) ตลอดเวลาของการโดยสาร โดยเมื่อจำนวนค่าโดยสารครบ ๒ บาท ให้แสดงการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งเป็นตัวเลขขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๐.๕ นิ้ว

การแสดงผลตาม (ก) และ (ข) ต้องปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลา หรือเปิดเมื่อผู้โดยสารต้องการทราบ ส่วนการแสดงผลตาม (ค) ต้องปรากฏอยู่ตลอดเวลาของการโดยสาร ตัวเลขที่แสดงผลต้องมีแสงสว่างที่ตัวเลข และสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

(๔) ด้านหน้ามีสวิทช์ใช้กดเมื่อเริ่มการเดินทาง และสวิทช์สำหรับกดเมื่อสิ้นสุดการเดินทาง การคำนวณค่าโดยสารจะเริ่มเมื่อกดสวิทช์เริ่มการเดินทางและสิ้นสุดการคำนวณค่าโดยสารเมื่อกดสวิทช์สำหรับสิ้นสุดการเดินทาง

(๕) บนหน้าปัทม์มีข้อความอธิบายสวิทช์ และช่องตัวเลขแสดงผลเป็นภาษาไทย และมีภาษาอังกฤษกำกับทุกแห่ง

(๖) การแก้ไขอัตราค่าโดยสาร กระทำได้โดยการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเฉพาะหน่วยความจำของไมโครคอมพิวเตอร์เท่านั้น

(๗) ตัวมิเตอร์และเซนเซอร์สามารถทำงานได้ปกติแม้จะวิ่งด้วยความเร็วเกินกว่า ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และในที่ซึ่งมีอุณหภูมิเกินกว่า ๖๐ องศาเซนติเกรด

(๘) ไม่สามารถปรับแต่งวงจรภายในตัวมาตรค่าโดยสารได้จากภายนอกด้วยวิธีการใด ๆ ทั้งสิ้น

(๙) มีหมายเลขประจำแต่ละเครื่องเก็บอยู่ในชุดคำสั่ง (PROGRAM) และสามารถแสดงออกมาทางส่วนแสดงผลได้ เมื่อต้องการทราบ

(๑๐) มี CONNECTOR สำหรับต่อสายไฟจากมิเตอร์ไปยังเครื่องหมายซึ่งแสดงข้อความว่า “ว่าง” เมื่อไม่มีผู้โดยสาร ตัวอักษรคำว่าว่างบนเครื่องหมายดังกล่าว จะต้องมีความสูงไม่น้อยกว่า ๒ นิ้ว และสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกทั้งเวลากลางวันและกลางคืน

(๑๑) ระบบเซนเซอร์ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นแบบใช้ใบพัดตัดลำแสงอินฟราเรดที่ส่งออกจากตัวส่งและรับโดยตัวรับ ใบพัดต่ออยู่ระหว่างสายวัดความเร็วกับเครื่องวัดความเร็วของรถ

(ข) ไม่มีวงจรอิเล็กทรอนิกส์อื่นใด นอกจากตัวส่งแสง และตัวรับแสง

(ค) ระหว่างเซนเซอร์และมิเตอร์มีสายไฟได้เพียง ๓ เส้น เท่านั้น ๒ เส้น สำหรับเป็นกระแสไฟเลี้ยงและสายดิน (GROUND) ของตัวส่งแสงและรับแสง ส่วนอีก ๑ เส้น สำหรับส่งสัญญาณกลับไปยังมิเตอร์

(ง) เมื่อสายวัดความเร็วหมุนไป ๑ รอบ ใบพัดซึ่งมีเพียง ๑ ช่อง จะทำให้มีสัญญาณส่งกลับไปยังมิเตอร์เพียง ๑ พัลส์ (PULSK) เท่านั้น

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบลักษณะและคุณสมบัติของมาตรค่าโดยสารที่ขอรับความเห็นชอบ หากเห็นว่ามาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดมีคุณสมบัติเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการใช้งานได้ดี ให้เสนออธิบดีกรมการขนส่งทางบกเพื่อเห็นชอบต่อไป

กรณีคณะกรรมการมีข้อสงสัยเกี่ยวกับมาตรค่าโดยสารที่ขอรับความเห็นชอบผู้ขอรับความเห็นชอบจะต้องจัดส่งเอกสารหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้ความสามารถให้คำชี้แจงหรือทดสอบการทำงานให้คณะกรรมการดูจนเป็นที่พอใจ

ข้อ ๗ มาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดที่กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบไปแล้วมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงวงจร ชุดคำสั่ง (PROGRAM) ตลอดจนคุณสมบัติอื่นให้ผิดไปจากเดิมจะต้องยื่นขอรับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบกก่อน

ข้อ ๘ มาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดใดที่กรมการขนส่งทางบกเห็นชอบไปแล้วมีความบกพร่อง กลาดเคลื่อน หรือมีลักษณะและประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างไปจากมาตรค่าโดยสาร

ตัวอย่างที่มอบให้กับกรมการขนส่งทางบก ให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสาร (TAXI METER) เรียกผู้ขอรับความเห็นชอบนำมาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดดังกล่าวมาทดสอบเป็นการเพิ่มเติมหรือเสนออธิบดีกรมการขนส่งทางบกเพื่อยกเลิกการให้ความเห็นชอบมาตรค่าโดยสารแบบหรือชนิดดังกล่าวได้

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

บรรเทิง วัฒนศิริธรรม

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก